

ÎNCHEIERE

06 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Coldin-DC” și avocatul Octavian Pașcan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Coldin-DC” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societatea pe Acțiuni cu privire la încasarea prejudiciului cauzat sub forma venitului ratat și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a deciziei suplimentare din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 31 iulie 2007, conform sigiliului oficiului poștal (Vol.I, f.d.16), SRL „Coldin-DC” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „RE CHIȘINĂU” SA solicitând încasarea sumei de 25333 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat și cheltuielile pentru asistență juridică.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, prin Hotărârea Guvernului RM nr.159 din 23 februarie 2000, i-a fost transmis în folosință din fondul de rezervă al Primăriei com. Dubăsarii-Vechi, rl Criuleni, un teren cu suprafața de 0,30 hectare pentru construcția complexului de prelucrare a tutunului și stației de alimentare cu petrol. Conform proiectului nr. 2082, elaborat de SA „Agroindproiect”, stația de alimentare cu petrol trebuia să fie amplasată pe suprafața de teren unde se află linia electrică aeriană cu tensiunea de 10 kv (LEA-10 kv). SRL „Coldin-DC” a fost obligată să o strămute de pe terenul de construcție conform condițiilor tehnice nr. 300 din 01 iunie 1998. Însă pentru efectuarea lucrărilor de strămutare a LEA-10 kv, proiectul urma să fie coordonat cu ÎCS „RE CHIȘINĂU” SA, care nu a acceptat nici una dintre cele două variante elaborate de SA „Agroindproiect”.

Totodată, a menționat că s-a adresat în instanța de judecată, deoarece ÎCS „RE CHIȘINĂU” SA a refuzat să coordoneze proiectul elaborat de SA „Agroindproiect” și prin hotărârea din 31 ianuarie 2003 a Judecătoriei Economice de Circumscripție a fost admisă acțiunea prin care ÎCS „RE CHIȘINĂU” SA a fost obligată să coordoneze proiectul elaborat de SA „Agroindproiect” de strămutare a LEA-10 kv

de pe teritoriul de construcție a complexului pentru prelucrarea tutunului și a stației de alimentare cu petrol din sat. Dubăsarii-Vechi, rl Criuleni, executat în conformitate cu condițiile tehnice pentru racordare nr. 300 din 01 iunie 1998, elaborate de ÎCS „RE CHIȘINĂU” SA. Prin decizia din 16 martie 2016 a Curții de Apel Economice a fost respins recursul declarat de ÎCS „RE CHIȘINĂU” SA și a fost menținută încheierea din 13 decembrie 2015 a Judecătoriei Economice de Circumscripție prin care a fost respinsă cererea de revizuire înaintată împotriva hotărârii din 31 ianuarie 2003 a Judecătoriei Economice de Circumscripție.

Reclamantul a precizat că hotărârea din 31 ianuarie 2003 a Judecătoriei Economice de Circumscripție nu a fost executată până la adresarea în instanță, iar proiectul elaborat de SA „Agroindproiect” de strămutare a LEA-10 kv de pe teritoriul de construcție a complexului pentru prelucrarea tutunului și a stației de alimentare cu petrol din sat. Dubăsarii-Vechi, rl Criuleni, nu a fost coordonat de către ÎCS „RE CHIȘINĂU” SA. Astfel, comportamentul ÎCS „RE CHIȘINĂU” SA îi cauzează un prejudiciu material continuu, fiind estimat la suma de 25333 de lei lunar, sumă ce reprezintă venitul ratat în urma imposibilității privind construirea și utilizarea ulterioară a stației de alimentare cu petrol. Reclamația adresată pârâtului la 16 iulie 2017, a rămas fără examinare.

La 17 august 2007, SRL „Coldin-DC” a depus cerere de majorare a cuantumului pretențiilor solicitând încasarea de la ÎCS „RE CHIȘINĂU” SA a sumei de 1064980 de lei cu titlu de venit ratat și compensarea cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 31949 de lei și cheltuielile pentru asistență juridică.

Prin încheierea din 09 februarie 2010 a Judecătoriei Economice de Circumscripție s-a suspendat procesul în cauză, din motivul aflării pe rol la CtEDO a unei alte cauze.

Prin decizia din 15 aprilie 2010 a Curții de Apel Economice a RM s-a admis recursul declarat de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA și s-a casat încheierea din 09 februarie 2010 a Judecătoriei Economice de Circumscripție cu remiterea cauzei aceleași instanțe pentru a fi examinată în fond.

La 20 octombrie 2010, SRL „Coldin-DC”, reprezentată de Andrian Matcovschi, a depus cerere de majorare a cuantumului pretențiilor solicitând încasarea de la ÎCS „Red Union Fenosa” SA a prejudiciului cauzat sub formă de venit ratat în mărime de 3262754, 49 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată constituite din costul expertizelor în sumă de 5386 de lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 40000 de lei. Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 12 iunie 2012 a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție s-a transmis cauza civilă conform competenței Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău.

Prin încheierea din 05 noiembrie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău, s-a respins cererea SRL „Coldin-DC” privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de majorare a pretențiilor și încasarea sumei de 3262754, 49 de lei; s-a acordat un termen de 20 de zile pentru prezentarea dovezii plății taxei de stat în sumă de 50000 de lei, explicându-i că în caz contrar cererea va fi scoasă de pe rol.

Prin decizia din 14 martie 2013 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de SRL „Coldin-DC” și s-a modificat încheierea din 05 noiembrie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău, în partea dispunerii prezentării dovezii de plată

în sumă de 50000 de lei cu micșorarea acesteia până la suma de 18051 de lei; în rest încheierea a fost menținută.

La 07 aprilie 2016, SRL „Coldin-DC” reprezentată de avocatul Octavian Pașcan, a depus cerere de concretizare a pretențiilor solicitând încasarea de la ÎCS „Red Union Fenosa” SA a prejudiciului cauzat sub formă de venit ratat pentru perioada 01 ianuarie 2004-31 decembrie 2013 în sumă totală de 5420211 lei, calculată conform tabelului nr. 1 din Raportul de expertiză nr.1505 din 07 octombrie 2015, încasarea cheltuielilor de judecată suportate în proces.

Prin încheierea din 30 decembrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău, în temeiul art. 235 Cod de procedură civilă, s-a reluat examinarea cauzei în fond.

Prin hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Coldin-DC” și s-a încasat de la ÎCS „Red Union Fenosa” SA suma de 2069944, 71 de lei cu titlu de prejudiciu sub formă de venit ratat pentru perioada 01 ianuarie 2004-01 iulie 2007 și cheltuielile de judecată, inclusiv taxa de stat în sumă de 50000 de lei și suma de 7040 de lei, cheltuieli pentru efectuarea expertizei, iar în total suma de 2126984, 71 de lei. În rest, cererea a fost respinsă ca fiind tardivă.

Prin decizia din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind neîntemeiat apelul declarat de SRL „Coldin-DC”; s-a admis apelul declarat de ÎCS „Red Union Fenosa” SA; s-a casat hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a respins integral ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Coldin-DC” împotriva ÎCS „Red Union Fenosa” SA cu privire la încasarea prejudiciului cauzat sub formă de venit ratat.

Prin decizia suplimentară din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea ÎCS „Red Union Fenosa” SA cu privire la emiterea unei decizii suplimentare și s-a emis o decizie suplimentară prin care s-au încasat de la SRL „Coldin-DC” în beneficiul ÎCS „Red Union Fenosa” SA cheltuielile de judecată, taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel în sumă de 37500 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că este nefondată acțiunea SRL „Coldin-DC”, deoarece chiar dacă prin hotărârea din 31 ianuarie 2003 a Judecătorei Economice de Circumscripție, menținută prin decizia din 16 martie 2006 a Curții de Apel Economice, ÎCS „RE CHIȘINĂU” SA a fost obligată să coordoneze proiectul elaborat de SA „Agroindproiect” de strămutare a LEA-10 kv de pe teritoriul de construcție a complexului pentru prelucrarea tutunului și a stației de alimentare cu petrol din satul Dubăsarii-Vechi, raionul Criuleni, executat în conformitate cu condițiile tehnice pentru racordare nr. 300 din 01 iunie 1998, coordonarea respectivului proiect implică obligativitatea prezentării anumitor documente, cât și parcurgerea mai multor etape, fapt ce rezultă expres din scrisoarea Agenției Naționale de Reglementare în Energetică nr. 1186 din 12 mai 2005. La caz, s-a stabilit că, întru exercitarea atribuțiilor legale, cât și întru executarea hotărârii judecătorești sus-menționate, prin scrisoarea nr. 07-05/162 din 12 ianuarie 2004, s-a solicitat SRL „Coldin-DC” prezentarea unui set de documente necesare în acest sens, în special: proiectul în original pentru aplicarea parafei de coordonare; titlul de proprietate sau de folosință asupra terenului pe care urmează a fi construit complexul de prelucrare a tutunului și stația de alimentare cu petrol; acordul proprietarilor terenului unde urmează a fi pozată linia conform proiectului; copia condițiilor

tehnice eliberate de ÎCS „RE Chișinău” SA, fiind numită și o persoană responsabilă de coordonarea proiectului. SRL „Coldin-DC” nu neagă acest fapt și nici nu contestă legalitatea acțiunilor ÎCS „RE Chișinău” SA ce țin de impunerea unor condiții pentru coordonarea proiectului sus-menționat. Însă reclamantul nu s-a conformat condițiilor impuse, nu a prezentat actele necesare pentru coordonarea proiectului, condiții, legalitatea cărora a fost confirmată prin hotărârea din 15 decembrie 2006 a Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău, menținută prin decizia din 17 aprilie 2007 a Curții de Apel Chișinău, din conținutul cărora rezultă că ÎCS „Red Union Fenosa” SA nu a refuzat coordonarea proiectului, însă și-a manifestat disponibilitatea de coordonare a acestuia în cadrul anumitor condiții legale pe care trebuia să le îndeplinească solicitantul.

Totodată, a indicat că în așa situație, pornind de la faptul că instanței nu i-au fost prezentate probe pertinente și concludente care ar demonstra incontestabil că condițiile impuse SRL „Coldin-DC” de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA pentru coordonarea proiectului elaborat de SA „Agroindproiect” de strămutare a LEA-10 kv de pe teritoriul de construcție a complexului pentru prelucrarea tutunului și a stației de alimentare cu petrol din satul Dubăsarii-Vechi, raionul Criuleni, depășesc cadrul legal și că SRL „Coldin-DC” a depus toate actele necesare pentru coordonarea acestui proiect și respectiv pentru executarea lui, iar în consecință și pentru prevenirea pagubelor/venitului ratat, ca urmare a nerealizării proiectului de construcție a stației de alimentare cu petrol pe terenul pe care este amplasată LEA-10 kv, care necesită a fi strămutată în baza proiectului coordonat cu ÎCS „Red Union Fenosa” SA. Astfel, instanța de apel a considerat nefondată hotărârea primei instanțe și deoarece acțiunea este neîntemeiată în întregime, instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe și în partea prin care o parte din cerințe au fost respinse ca fiind tardive.

În partea emiterii decizii suplimentare, instanța de apel a accentuat că în dispozitivul deciziei din 04 octombrie 2018, nu s-a expus asupra chestiunii repartizării cheltuielilor de judecată. Faptul suportării de către apelantul ÎCS „Red Union Fenosa” SA a unor cheltuieli de judecată este confirmat prin ordinul de plată a taxei de stat din 12 iunie 2018 și prin prisma art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, este în drept de a solicita compensarea acestor cheltuieli.

La 11 ianuarie 2019, SRL „Coldin-DC” și avocatul Octavian Pașcan au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a deciziei suplimentare din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a deciziei suplimentare a instanței de apel, casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii ca fiind tardive a pretențiilor privind încasarea prejudiciului sub formă de venit ratat pentru perioada 01 iulie 2007-31 decembrie 2013 cu pronunțarea în aceasta parte a unei hotărâri noi prin care să fie admise cerințele integral și anume încasarea de la ÎCS „Red Union Fenosa” SA a prejudiciului cauzat sub formă de venit ratat pentru perioada 01 ianuarie 2004-31 decembrie 2013 în sumă totală de 5420211 lei, calculată conform tabelului nr. 1 din Raportul de expertiză nr.1505 din 07 octombrie 2015, încasarea cheltuielilor de judecată suportate în sumă totală de 119540 de lei, constituită din taxa de stat în sumă de 50000 de lei achitată în instanța de fond, suma de 37500 de lei - taxa de stat în instanța de apel, suma de 25000 de lei - taxa de stat în instanța de recurs, suma de 7040 de lei achitată Centrului Național

de Expertize Judiciare pentru întocmirea raportului de expertiză nr. 1505 din 07 octombrie 2015.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia a fi aplicată; instanțele judecătorești au interpretat în mod eronat legea. Totodată, a indicat că instanțele au soluționat cauza greșit și superficial, încălcând dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, iar prin neîncasarea prejudiciului sub formă de venit ratat, a fost lipsită de proprietate, prin ce s-a admis încălcarea art. 1 al Primului Protocol adițional la CEDO.

Totodată, în recursul declarat, s-a solicitat invitarea participanților la proces și a reprezentanților acestora în baza art. 444 Cod de procedură civilă în cadrul judecării recursului, pentru a se pronunța asupra problemelor de legalitate invocate în recurs.

Aici este de precizat că admisibilitatea recursului s-a soluționat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, or, la această etapă este inoportună invitarea participanților la proces și a reprezentanților acestora, în condițiile în care în baza art. 444 Cod de procedură civilă invitarea se poate realiza doar în cadrul judecării recursului și nu când completul decide asupra admisibilității recursului.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 04 octombrie 2018, iar decizia suplimentară a instanței de apel a fost adoptată la 11 octombrie 2018.

SRL „Coldin-DC” și avocatul Octavian Pașcan au declarat recurs la 11 ianuarie 2019. Materialele cauzei atestă expedierea copiilor deciziilor participanților la proces la 19 octombrie 2018, conform scrisorii de însoțire (Vol.IV, f.d.114). Din textul recursului se identifică că recurentul a luat cunoștință de deciziile contestate la 13 noiembrie 2018. Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Coldin-DC” și avocatul Octavian Pașcan, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Coldin-DC” și avocatul Octavian Pașcan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SRL „Coldin-DC” și avocatul Octavian Pașcan.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de SRL „Coldin-DC” și avocatul Octavian Pașcan împotriva deciziei din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a deciziei suplimentare din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh